

Sygn. akt V U 1308/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2015 r. w Kaliszu

odwołania F. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 23 września 2014 r. Nr (...)

w sprawie F. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 23 września 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu F. M. prawo do emerytury poczynając od dnia 01 sierpnia 2014 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił F. M. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego okresu takiej pracy. Tym samym organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w (...) w M. w okresie 18.04.1979 – 31.01.1987 oraz w zakładach (...) w okresie 18.02.1989 – 31.12.1998.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył F. M. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu zakwestionowanych okresów pracy jako okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący F. M. urodzony dnia (...), w okresie 18.04.1979 – 31.01.1987 był pracownikiem (...) w M. zatrudnionym początkowo na stanowisku pracownika brygady remontowo – budowlanej, instalator. Do dnia 31 maja 1982 r. pracodawca nie zmieniał powyższego stanowiska.

dowód: umowa o pracę, dekrety płacowe, pismo z dnia 1.06.1982 r. w aktach osobowych.

Z dniem 1.06.1982 r. odwołującemu powierzone zostało stanowisko spawacza. Aż do rozwiązania stosunku pracy, pracodawca nie zmieniał odwołującemu tego stanowiska.

dowód: pismo z dnia 1.06.1982, świadectwo pracy w aktach osobowych.

Pracę na stanowisku spawacza odwołujący wykonywał każdego dnia roboczego od chwili powierzenia jej odwołującemu w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin każdego dnia.

dowód: zeznania świadków: S. D., S. S., zeznania odwołującego.

W okresie 9.02.1987 – 21.09.2006 odwołujący był pracownikiem Przedsiębiorstwa Produkcyjnego (...) w K. zatrudnionym początkowo w pełnym wymiarze na stanowisku spawacza.

dowód: umowy o pracę w aktach osobowych.

Z dniem 1 lutego 1989 r. powierzone zostało odwołującemu stanowisko tłoczarz

dowód: dekret płacowy z dnia 1.02.1989 r. w aktach osobowych.

W kolejnych dekretach pracodawca zamiennie wpisywał odwołującemu stanowiska posługując się nazewnictwem: „krajacz metali”, „ślusarz, krajacz, tłoczarz”, „monter – ślusarz”

dowód: kolejne dekrety płacowe w aktach osobowych.

Po przeniesieniu na prasę do tłoczenia w metalu odwołujący wykonywał codziennie tę samą pracę obsługując prasę używaną do wytłaczania obciętego do określonego wymiaru arkusza blachy i nadawania mu odpowiedniego kształtu. Operator takiej prasy czasami nawiercał także we wskazanych miejscach wytłoczonej blachy otwory. W tej czynności posługiwał się wiertarką. Taką pracę odwołujący wykonywał po 8 godzin każdego w okresie od dnia 1 lutego 1989 co najmniej do dnia 31 grudnia 1998 r.

dowód: zeznania świadków: J. K., K. D., zeznania odwołującego

Odwołujący na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym łącznie 29 lat 1 miesiąc i 23 dni. Uznany przez ZUS okres pracy w warunkach szczególnych wynosi 1 rok 11 miesięcy i 20 dni. Przypada on na okres 9.02.1987 – 31.01.1989.

/ bezsporne /

Ustalając powyższy stan faktyczny sąd dał wiarę dokumentom: świadectwu pracy, umowom o pracę, dekretom płacowym, oraz zeznaniom świadków i zeznaniom odwołującej. Nie występują przy tym sprzeczności między tym co wynika z treści umów o pracę i dekretów płacowych a tym co zeznawali świadkowie jeśli zważy się na fakt, iż pracodawca zatrudnił odwołującego na stanowisku odpowiednim do uzyskanego zawodu potwierdzonego świadectwem ukończenia szkoły zawodowej i następnie w dokumentach pracowniczych powiełał tak przyjęte pierwotnie stanowisko a w trakcie zatrudnienia przeniósł odwołującego do wydziału zajmującego się tłoczeniem metalowych elementów co i tak pozostawało w zgodności z posiadanym przez odwołującego zawodem.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach ... / Dz. U. z 2013 r. poz.1440 z póź. zm. / ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy..

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r. w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat

oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7. 02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach ... /Dz. U. nr 8 poz. 43 z późn. zm. / za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi / okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym /. W myśl § 4 ust.1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przepis § 2 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wymaga do zaliczania okresów pracy w warunkach szczególnych do okresów uprawniających do wcześniejszej emerytury aby praca taka była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący legitymuje się ponad 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. W okresie od dnia 1 czerwca 1982 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. odwołujący wykonywał pracę spawacza. Była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. Prace te spełniały warunki wymienione w wykazie A dział XIV punkt 12 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia. Okres takiej pracy wynosi 4 lata i 8 miesięcy.

Odwołujący wykonywał od dnia 1 lutego 1989 r. pracę tólarza w metalu przy obsługiwaniu prasy na wydziale pras. Pracę taką wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej do dnia 31 grudnia 1998 r. Oceny tej nie zmienia treść dekretów płacowych zachowanych w aktach osobowych z lat 1995 -98. Pracodawca bowiem zamiennie używał określeń stanowiskowych posługując się klasyfikacją zawodów. Tymczasem dla oceny warunków pracy odwołującego istotne jest to jakiego rodzaju uciążliwości występowały w miejscu pracy odwołującego, jakiego rodzaju maszyny obsługiwał w procesie pracy odwołujący, jakie wykonywał czynności pracując jako ślusarz czy

monter. Z zeznań słuchanych w sprawie świadków wynika, iż odwołujący mając określony zawód wykonywał pracę przy obsłudze pras do tłoczenia w metalu.

Praca tłoczarza w metalu wymieniona jest w załączniku do cytowanego rozporządzenia wykaz A dział III poz. 14 oraz poz.45. Wśród wymienionych tam prac w przemyśle metalowym znajduje się praca w prasowni przy obsłudze pras do wyciskania w metalu (poz.14) oraz obsługa agregatów do tłoczenia (poz.45). Łączny okres tej pracy to 9 lat i 11 miesięcy. Okres ten nie podlega zmniejszeniu o okresy nieświadczenia pracy, za które odwołujący zachował prawo do zasiłku chorobowego. W sumie – co wynika z akt o ustalenie kapitału początkowego – odwołujący za okres 5.12.1991 – 31.12.1998 takich okresów miał w rozmiarze 2 miesiące i 14 dni.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 313/09, OSNAP 2011, nr 19-20, poz. 260). Inaczej mówiąc, skoro ubezpieczony na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS posiadał wymagany do uzyskania prawa do emerytury w wieku obniżonym ogólny staż ubezpieczeniowy (okres składkowy i nieskładkowy) w wymiarze co najmniej 25 lat oraz minimalny wymagany co najmniej 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nie spełniał jedynie warunku wieku, to okres pracy w warunkach szczególnych musiał być rozumiany w sposób, jaki był ukształtowany przed wprowadzeniem ust. 1a pkt 1 do treści art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż wymaga tego zasada ochrony ekspektatywy prawa do emerytury.

Uwzględniając powyższą ocenę należało uznać, że okresy pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w okresach zatrudnienia w szczególnych warunkach – tj. łącznie 2 miesiące i 14 dni – nie wpłynęły na omawiany staż pracy w warunkach szczególnych.

Suma ocenianych okresów i okresu uznanego przez ZUS sprawiła o łącznym okresie pracy w warunkach szczególnych w rozmiarze ponad 15 lat.

Poza sporem pozostawało spełnienie przez odwołującego kolejnego warunku koniecznego do przyznania emerytury. Odwołujący legitymował się na dzień 1 stycznia 1999 r. ponad 29 - letnim okresem ubezpieczenia. W dniu 3 lipca 2014 r. miał ukończony 60-ty rok życia. Nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołanie zatem jako uzasadnione prowadziło do zmiany zaskarżonej decyzji jak w sentencji wyroku.